

Spis treści

Część 1. Informacje podstawowe

Wstęp	8
1. Trochę historii	9
2. Charakterystyka mikrokontrolerów AVR	11
3. Rodzina AVR - podstawy	13
3.1. Funkcje wyprowadzeń	16

Część 2. Budowa i działanie mikrokontrolerów AVR

4. Architektura mikrokontrolerów AVR	20
4.1. Generator taktujący	23
4.2. Rejestry ogólnego przeznaczenia	24
4.3. Jednostka arytmetyczno-logiczna (ALU)	26
4.4. Pamięć programu	26
4.5. Nieulotna pamięć danych EEPROM	26
4.6. Pamięć danych SRAM	27
4.7. Tryby adresowania pamięci danych i pamięci programu	28
4.7.1. Tryb bezpośredniego adresowania rejestrów wykorzystujący pojedynczy rejestr	28
4.7.2. Tryb bezpośredniego adresowania rejestrów wykorzystujący dwa rejestry	29
4.7.3. Tryb bezpośredniego adresowania obszaru wejścia/wyjścia	30
4.7.4. Tryb bezpośredniego adresowania pamięci danych	30
4.7.5. Tryb pośredniego adresowania danych z przemieszczeniem	31
4.7.6. Tryb adresowania pośredniego	32
4.7.7. Tryb adresowania pośredniego danych z predekrementacją	32
4.7.8. Tryb adresowania pośredniego danych z postinkrementacją	33
4.7.9. Tryb adresowania stałych z użyciem rozkazu LPM	34
4.7.10. Tryb adresowania pośredniego pamięci programu (IJMP, ICALL)	34
4.7.11. Tryb adresowania względnego pamięci programu (RJMP i RCALL)	35
4.8. Przebiegi czasowe podczas dostępu do pamięci i wykonywania rozkazów	36
4.9. Przestrzeń we/wy	38
4.9.1. Funkcje bitów w rejestrach funkcyjnych	40
4.10. Zerowanie i wektory przerwań	42
4.10.1. Źródła sygnału zerującego	44
4.10.2. Uchwyty przerwań	47
4.10.3. Przerwania zewnętrzne	53
4.10.4. Czas odpowiedzi na zgłoszenie przerwania	54

4.11. Tryby oszczędzania energii	56
4.11.1. Tryb <i>Idle</i>	57
4.11.2. Tryb <i>Power-Down</i>	57
5. Timery/liczniki	59
5.1. 8-bitowy Timer/Licznik0	60
5.2. 16-bitowy Timer/Licznik1	62
5.3. Timer/Licznik1 w trybie PWM	71
6. Watchdog	75
7. Pamięć danych EEPROM	79
7.1. Zapis i odczyt pamięci	79
7.2. Zapewnienie prawidłowych warunków pracy pamięci EEPROM	84
8. Układ transmisji szeregowej (UART)	85
8.1. Budowa i działanie nadajnika UART	86
8.2. Budowa i działanie odbiornika UART	87
8.3. Sterowanie transmisją	90
8.4. Generator podstawy czasu transmisji (<i>Baud Rate Generator</i>)	93
9. Komparator analogowy	96
10. Porty wejścia-wyjścia (I/O)	99
10.1. Budowa portu B	99
10.1.1. Port B jako cyfrowy port we/wy ogólnego przeznaczenia	101
10.1.2. Funkcje alternatywne portu B	102
10.1.3. Budowa linii portu B	103
10.2. Budowa portu D	106
10.2.1. Port D jako cyfrowy port we/wy ogólnego przeznaczenia	108
10.2.2. Funkcje alternatywne portu D	108
10.2.3. Budowa linii portu D	110
11. Pamięci nieulotne w mikrokontrolerach AVR	113
11.1. Bity zabezpieczające pamięć programu i danych	114
11.2. Bity konfiguracyjne	115
11.3. Sygnatury	116
11.4. Programowanie pamięci Flash i EEPROM	116
11.4.1. Programowanie równoległe	116
11.4.2. Programowanie szeregowe	123
Część 3. Lista rozkazów	
12. Zestawienie rozkazów mikrokontrolera AT90S2313	128
12.1. Opis działania rozkazów	136
Część 4. Narzędzia i projekty przykładowe	
13. Narzędzia projektowe	278
13.1. AVR Assembler for Windows	279
13.2. Kompilator języka C - AVR-GCC wersja 3.2	283
13.2.1. Instalacja kompilatora	284

13.3. AVR Studio wersja 3.56	284
13.3.1. Przygotowanie programów pisanych w asemblerze do symulacji w AVR Studio 3.56	285
13.3.2. Integracja programu AVR Studio 3.56 z kompilatorem AVR-GCC	287
13.3.3. Symulacja programów w AVR Studio V. 3.56	290
13.4. Symulator Visual Micro Lab 3.56	295
13.5. Programowanie pamięci programu w systemie (ISP)	300
13.5.1. Programator ZL2PRG	300
14. Przykładowe aplikacje	303
14.1. Zestaw uruchomieniowy ZL1AVR	304
14.1.1. Zasilanie zestawu	307
14.1.2. Taktowanie i zerowanie mikrokontrolera	307
14.1.3. Wykorzystywanie portów mikrokontrolera	308
14.1.4. Klawiatura	309
14.1.5. Interfejs RS232	310
14.1.6. Diody LED	310
14.1.7. Wyświetlacz alfanumeryczny LCD	311
14.1.8. Interfejsy I ² C i 1-Wire	311
14.1.9. Przetwornik analogowo-cyfrowy	312
14.1.10. Programowanie mikrokontrolera w systemie (ISP)	315
14.2. Ćwiczenia praktyczne	317
14.2.1. Ćwiczenie 1	317
<i>Sterowanie portami mikrokontrolera w trybie wyjściowym - efekt węża świetlnego i biegnącego punktu na linijce diod LED</i>	
14.2.2. Ćwiczenie 2	320
<i>Wykorzystanie timera do odmierzenia czasu w trybie odpytywania (generator przebiegu prostokątnego o częstotliwości 1 kHz)</i>	
14.2.3. Ćwiczenie 3	323
<i>Sterowanie portami mikrokontrolera w trybie wejściowym, wykorzystanie timera do odmierzenia czasu z wykorzystaniem przerw - obsługa przycisków dołączonych do portów mikrokontrolera</i>	
14.2.4. Ćwiczenie 4	328
<i>„Hello World!”, czyli sterowanie wyświetlaczem alfanumerycznym LCD 16×2 i 16×1. Obsługa pojedynczego przycisku</i>	
14.2.5. Ćwiczenie 5	343
<i>„Łapanie muchy”, czyli obsługa klawiatury matrycowej z wykorzystaniem przerw timera, obsługa wyświetlacza alfanumerycznego LCD 16×2</i>	
14.2.6. Ćwiczenie 6	351
<i>6-bitowy, binarny wskaźnik napięcia. Zastosowanie komparatora analogowego do budowy przetwornika analogowo-cyfrowego. Wyzwalanie funkcji przechwytywania Timer1 za pomocą komparatora. Przerwanie od przechwytywania Timer1. Obsługa wewnętrznej pamięci EEPROM</i>	

14.2.7.	Ćwiczenie 7	357
	<i>Regulacja obrotów silnika DC. Wykorzystanie Timer1 jako modulatora PWM. Obsługa pojedynczych klawiszy</i>	
14.2.8.	Ćwiczenie 8	363
	<i>Sterowanie obrotami silnika DC z komputera PC. Wykorzystanie Timer1 jako modulatora PWM. Wykorzystanie UART-a mikrokontrolera do prowadzenia transmisji szeregowej pomiędzy płytką ZL1AVR a komputerem PC</i>	
14.2.9.	Ćwiczenie 9	374
	<i>Obsługa interfejsu 1-Wire. Odczyt pastylki identyfikacyjnej Dallas - DS1990A. Obsługa wyświetlacza LCD 16×2</i>	
14.2.10.	Ćwiczenie 10	388
	<i>Obsługa interfejsu I²C. Obsługa przerwania zewnętrznego. Wykorzystanie układu PCF8583 (RTC - Real Time Clock) do budowy zegara 24-godzinnego. Obsługa wyświetlacza LCD 16×2</i>	
14.2.11.	Ćwiczenie 11	408
	<i>Podłączenie mikrokontrolera AVR do komputera PC przez port USB. Obsługa nadajnika i odbiornika UART z wykorzystaniem systemu przerwań. Obsługa wyświetlacza LCD 16×2</i>	

Dodatki

Dodatek A.	Podstawowe parametry mikrokontrolerów z rodziny AVR	420
Dodatek B.	Zestawienie rejestrów mikrokontrolera AT90S2313	422
Dodatek C.	Wybrane charakterystyki elektryczne i czasowe mikrokontrolera AT90S2313	424
Dodatek D		
	D.1. Dopuszczalne parametry elektryczne mikrokontrolera AT90S2313	428
	D.2. Parametry czasowe zewnętrznego sygnału zegarowego	430
Dodatek E.	Wyprowadzenia typowych wyświetlaczy LCD i VFD z interfejsem równoległym	431
Dodatek F.	Instalacja sterowników dla układu FT8U232BM w systemie operacyjnym Windows	432
Dodatek G		
	G.1. Płytką drukowaną zestawu ZL1AVR	439
	G.2. Płytką drukowaną programatora ZL2PRG	442
Dodatek H.	Wybrane adresy internetowe związane z mikrokontrolerami AVR	443
Dodatek I		
	I.1. Tablica kodów ASCII	445
	I.2. Znaki zawarte w generatorze znaków sterownika HD44870	447
Skorowidz		449